

การคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิด

นางสาวรัชชทยา ด้านประสพสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-130-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

JUVENILE PROBATION IN THE CASE OF NON-GUILTY VERDICT

Miss.Ratchataya Danprasopsuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

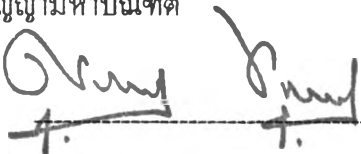
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-639-130-5

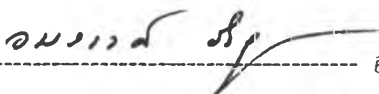
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การคุมประพตเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่า ไม่มีควมผิด
โดย นางสาวรัชชดา คำนประสพสุข
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรวดี อังค์สุวรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

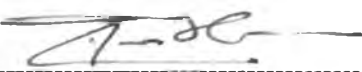

----- คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

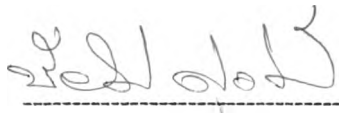
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศรี)

----- อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรวดี อังค์สุวรรณ)

----- กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

----- กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์)

----- กรรมการ
(อาจารย์ชัยยันต์ สุขโชติ)

รัชตยา ด้านประสพสุข : การคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิด

(JUVENILE PROBATION IN THE CASE OF NON-GUILTY VERDICT)

อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรรวดี อังค์สุวรรณ , 155 หน้า , ISBN 974-639-130-5

การคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิด เป็นมาตรการทางกฎหมายที่ใช้กับเด็กและเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์ในการปกป้อง คุ้มครอง รวมทั้งแก้ไข พื้นฟูพฤติกรรมที่ผิดของเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิดต่อกฎหมาย ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 100 ได้กำหนดอำนาจของศาลในกรณีที่ศาลพิพากษาว่า เด็กและเยาวชนไม่มีความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง แต่มีพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนมีโอกาสกระทำความผิดขึ้นมาได้ ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติเด็กและเยาวชนได้ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนได้ประพฤติผิดเงื่อนไขคุมประพฤติ ศาลก็มีอำนาจเรียกตัวเด็กหรือเยาวชนมาตักเตือน หรือส่งเด็กหรือเยาวชนไปเข้ารับการฝึกและอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือสถานศึกษาหรือฝึกและอบรมได้

จากการศึกษาพบว่า การส่งตัวเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิด แต่ผิดเงื่อนไขคุมประพฤติไปศึกษาและฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรการควบคุมตัวเด็กและเยาวชน ซึ่งการใช้มาตรการดังกล่าวเป็นการส่งเด็กหรือเยาวชนที่ไม่ได้กระทำความผิด เข้าไปปะปนกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดก่อให้เกิดการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ไม่ดี และเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของการแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนให้กลับเป็นคนดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเสนอให้มีการปรับปรุงมาตรการสำหรับเด็กหรือเยาวชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่ามีได้กระทำความผิด และได้ปฏิบัติฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมประพฤติ โดยเสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์บำบัดแก้ไขฟื้นฟูแบบเปิด ซึ่งเป็นมาตรการกึ่งควบคุมมาใช้กับเด็กหรือเยาวชนแทนการส่งเด็กหรือเยาวชนไปศึกษาและฝึกอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือสถานฝึกและอบรมแบบปิด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ภาควิชา นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C770637 MAJOR LAW
KEY WORD: JUVENILE / PROBATION

RATCHATAYA DANPRASOPSUK : JUVENILE PROBATION IN THE CASE OF NON-GUILTY
VERDICT. THESIS ADVISOR : ASIS PROF. AMARAVADEE ANGKASUWAN,
155 pp. ISBN 974-639-130-5

Juvenile probation in the case of non-guilty verdict is a legal measure for juvenile with construction purpose to protect, improve, correct and reform the juvenile and their behavior for those who are vulnerable and exposed to situation and circumstance to commit crime. According to the Family and Youth Court Law Act B.E. 2534, Section 100, the court is empowered to impose condition for juvenile probation in the case of non-guilty verdict but with tendency of juvenile to probably commit potential crime. In addition, in the event of juvenile who breach conditions of probation, the court is also empowered to summon the juvenile to be warned or even to be dispatched to the reform school or any educational or training institutes.

Through research, it is found that the practice of the court in dispatching non-guilty juvenile who breach the conditions of probation to obtain education and training aforementioned is a measure of juvenile probation which measure results in dispatched non-guilty juvenile to co-habituate with those juvenile who have committed crime. Thus, there occurs the imitation of bad behavior which is not the purpose of correction and reform of juvenile.

This Thesis is to present constructive suggestion to improve the measure for the correction of juvenile in respect to those who are found non-guilty and those who breach conditions of probation with certain proposals to establish such open correction centre. It is a measure of semi-control to be applied to juvenile instead of dispatching them to obtain education and training in reform schools or other close training and correction institutes for the purpose of efficient result of the correction and reform of juvenile.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมราวดี อังค์สุวรรณ ซึ่งรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ อีกทั้งได้สละเวลาในการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการสอบ ท่านรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ท่านอาจารย์ดร.จิรนิติ หะวานนท์ และท่านอาจารย์ชัยยันต์ สุขโชติ ที่ได้รับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธ์ คุณรัตนา สุขกำเนิด และคุณจารุวรรณ ธีธาเซ็น ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลเกี่ยวกับงานด้านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบคุณบุคคลอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าอันเป็นประโยชน์แก่การศึกษาและสังคมอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่บิดามารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้

รัชทยา ด้านประสพสุข

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
2. การกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน.....	7
2.1 หลักเกณฑ์การพิจารณา "การกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน".....	7
2.1.1 เกณฑ์อายุ.....	7
2.1.2 เกณฑ์การกระทำคามผิด.....	9
ก. แนวที่ 1 จำแนกเด็กกระทำคามผิด.....	9
ข. แนวที่ 2 จำแนกการกระทำคามผิดของเด็ก.....	9
2.2 สาเหตุของการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน.....	12
2.2.1 กลุ่มทฤษฎีแรงกดดันหรือมูลเหตุจูงใจ.....	12
ก. ทฤษฎีโครงสร้างของสังคม.....	12
ข. ทฤษฎีอะโนมี.....	14
ค. ทฤษฎีผลต่างทางด้านโครงสร้างของโอกาส.....	15

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
2.2.2 กลุ่มทฤษฎีควบคุมหรือความผูกพัน.....	16
ก. ทฤษฎีควบคุมภายในและภายนอก.....	16
ข. ทฤษฎีสังจธรรม.....	17
2.2.3 กลุ่มทฤษฎีความเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม.....	18
ก. ทฤษฎีผลต่างของการสมาคม.....	19
2.2.4 กลุ่มทฤษฎีมนุษย์นิเวศน์วิทยากับการเกิดอาชญากรรม.....	20
ก. ทฤษฎีนิเวศน์วิทยาแห่งสำนักชิคาโก.....	21
2.3 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด.....	32
2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำ ความผิด.....	32
ก. สำนักตั้งเดิมหรือสำนักคลาสสิก.....	32
ข. สำนักปฏิฐานนิยม.....	33
2.3.2 การคุมประพฤติเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด.....	34
2.3.2.1 ประวัติความเป็นมาของการคุมประพฤติเด็กและ เยาวชน.....	35
2.3.2.2 หลักการคุมประพฤติของเด็กและเยาวชน.....	40
2.3.2.3 เจตนาารมณ์ของการคุมประพฤติเด็กและเยาวชน.....	41
2.3.2.4 หน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติเด็กและเยาวชน.....	42
2.3.2.5 องค์กรที่ทำหน้าที่คุมประพฤติเด็กและเยาวชน ในประเทศไทย.....	43
ก. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	43
ข. อำนาจหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน.....	45
3. การคุมประพฤติเด็กและเยาวชนโดยส่งไปศึกษาและฝึกอบรม.....	50
3.1 วัตถุประสงค์ของการส่งเด็กและเยาวชนไปศึกษาและฝึกอบรม.....	55
ก. การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน.....	57
ข. ประเภทของสถานฝึกและอบรม.....	59

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.2	อำนาจแห่งกฎหมายที่ส่งเด็กและเยาวชนไปศึกษาและ ฝึกอบรม.....60
3.2.1	กรณีเด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำความผิด.....61
3.2.2	กรณีเด็กและเยาวชนกระทำความผิด.....63
3.2.3	การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษ ทางอาญา.....67
3.3	วิธีการศึกษาและฝึกอบรม.....72
3.3.1	การฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในต่างประเทศ.....74
	ก. ประเทศญี่ปุ่น.....75
	ข. ประเทศอังกฤษ.....79
	ค. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....86
3.3.2	การฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในประเทศไทย.....90
3.3.3	ศูนย์ควบคุม.....99
3.3.3.1	ความหมายของศูนย์ควบคุม.....99
3.3.3.2	วัตถุประสงค์ของศูนย์ควบคุม.....101
3.3.3.3	หลักการของศูนย์ควบคุม.....102
3.3.3.4	ประวัติความเป็นมาของศูนย์ควบคุม.....105
	- ประเทศอังกฤษ.....105
	- ประเทศออสเตรเลีย.....107
3.3.3.5	วิธีการในการใช้ศูนย์ควบคุม.....109
	ก. ขอบเขตของการใช้ศูนย์ควบคุม.....109
	ข. ลักษณะของผู้กระทำผิด.....110
	ค. รูปแบบของการใช้ศูนย์ควบคุม.....110
	ง. ระยะเวลาในการถูกควบคุมตัว.....111
	จ. การใช้เวลาว่างในระหว่างถูกควบคุมตัว.....111
	ฉ. ผู้รับผิดชอบดำเนินงานในศูนย์ควบคุม.....112
	ช. การผิดเงื่อนไขในการเข้าศูนย์ควบคุม.....112

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.3.3.6 แนวคิดในการใช้ศูนย์ควบคุมในประเทศไทย.....	113
3.3.4 สถาบันอื่นๆที่ใช้ในการฝึกและอบรม.....	115
3.4 วิธีประเมินผลการศึกษาและฝึกอบรม.....	116
3.4.1 วิธีประเมินผลเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ.....	116
3.4.2 วิธีประเมินผลเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งเข้ารับการฝึกและอบรม.....	118
3.5 สภาพบังคับทางกฎหมาย.....	119
3.5.1 กรณีพ้นเงื่อนไขการคุมประพฤติ.....	120
3.5.2 กรณีผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ.....	120
4. วิเคราะห์ปัญหาการคุมประพฤติเด็กและเยาวชนโดยส่งไปศึกษา และฝึกอบรมในประเทศไทย.....	122
4.1 ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการคุมประพฤติกับ หลักมาตรการสำหรับเด็กและเยาวชน.....	123
4.2 ปัญหาการใช้สถานที่ปะปนกัน.....	128
4.3 ปัญหาการใช้บุคลากรที่ปะปนกัน.....	130
4.4 การใช้สถานการศึกษารูปแบบอื่นๆ.....	132
4.4.1 ปัญหาความขาดแคลนสถานการศึกษารูปแบบอื่นๆ.....	132
4.4.2 ปัญหาความร่วมมือ.....	134
ก. ปัญหาความร่วมมือของเด็กและเยาวชนที่ถูก คุมประพฤติ.....	135
ข. ปัญหาความร่วมมือของสถาบันครอบครัว.....	135
ค. ปัญหาความร่วมมือของสถาบันฝึกและอบรมอื่นๆ.....	136
4.4.3 ปัญหาการบังคับให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด.....	136
4.4.4 ปัญหาการประเมินผล.....	138
5. สรุปและเสนอแนะ.....	140
รายการอ้างอิง	147
ประวัติผู้เขียน.....	155